

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 3. marts 2011
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2010-730-1206
Dok.: LBI40930

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 6 vedrørende forslag til lov om ændring af retsplejeloven (Udvidet adgang til at anvende anonyme vidner) (L 124), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 1. marts 2011.

Lars Barfoed

/

Ole Hasselgaard

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 6 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af retsplejeloven (Udvidet adgang til at anvende anonyme vidner) (L 124):

”Ministeren bedes kommentere høringssvaret fra Vestre Landsret, jf. L 124 – bilag 5”

Svar:

Vestre Landsret henviser i sit høringssvar til det svar, som landsretten afgav den 10. april 2002 i forbindelse med Justitsministeriets høring over lovforslag nr. L 139 om ændring af retsplejeloven (Forbedret vidnebeskyttelse).

Landsretten anførte dengang, at indførelse af en ordning med anonyme vidner beror på en afvejning af på den ene side hensynet til bekæmpelse af kriminalitet (og i forbindelse hermed hensynet til det eller de pågældende vidner) og på den anden side hensynet til den tiltalte. Landsretten anførte videre, at det i forbindelse med denne afvejning burde tages i betragtning, at lovteksten gav mulighed for en videre adgang til at anvende anonyme vidner, end det var forudsat i bemærkningerne til det daværende lovforslag, og at det måtte tillægges afgørende vægt, at et vidne, der af retten havde fået tilladelse til anonymitet, også rent faktisk kunne bevare sin anonymitet, herunder at rettens afgørelse om anonymitet så vidt muligt blev truffet forud for domsforhandlingen. Landsretten bemærkede i den forbindelse, at retsbygningernes adgangs- og lokaleforhold ville kunne gøre det vanskeligt at sikre et vidnes anonymitet.

I det aktuelle høringssvar anfører Vestre Landsret, at de ovennævnte afvejningshensyn også gør sig gældende ved en eventuel udvidelse af adgangen til at føre anonyme vidner, og at det ved vurderingen af hensynet til den tiltaltes mulighed for et effektivt forsvar bør veje tungt, at lovforslaget vedrører vidner, som er tiltalte bekendt, og som tiltalte derfor kan have et modsætningsforhold til, og at oplysninger fra tiltalte om forholdet mellem vidnet og tiltalte ikke vil komme frem, hvis tiltalte ikke er bekendt med vidnets identitet.

Vestre Landsret peger også på, at en anonym vidneforklaring fra et ikke-tilfældigt vidne må forventes ofte at indeholde sådanne detaljer, at anonymitet kan blive illusorisk, og at der i lovforslaget i øvrigt ikke ses at

være peget på konkrete forhold, som kan begrunde den foreslåede udvidelse af adgangen til at anvende anonyme vidner.

Justitsministeriet skal hertil bemærke, at de grundlæggende hensyn bag reglerne om anonyme vidner netop er hensynet til vidners sikkerhed og hensynet til retshåndhævelsen på den ene side og hensynet til den tiltalte, herunder den tiltaltes mulighed for at tilrettelægge sit forsvar, på den anden side.

Disse forskellige hensyn varetages i dag ved, at fuldstændig anonymitet for et vidne alene kan tillades, hvis anonymiseringen må antages at være uden betydning for den tiltaltes forsvar, og hvis afgørende hensyn til vidnets sikkerhed gør anonymitet påkrævet, jf. retsplejelovens § 856, stk. 2, nr. 2. Lovforslaget ændrer ikke på disse betingelser, men slår fast, at retterne ved afgørelsen af, om et vidne kan være anonymt, skal foretage en samlet vurdering af alle sagens omstændigheder, herunder eventuelle oplysninger om vidnets forudgående tilknytning til tiltalte og oplysninger om sagens karakter, jf. den foreslåede § 856, stk. 3. Det er ved lovforslaget – i modsætning til, hvad der følger af den gældende lovs forarbejder – forudsat, at der også for så vidt angår ikke tilfældige vidner vil kunne være tilfælde, hvor retten efter en samlet vurdering af sagens omstændigheder kan anse betingelserne for anonym vidneførsel for opfyldt.

Justitsministeriet finder på den baggrund ikke, at der – ud over hvad der følger af retsplejelovens § 856, stk. 2, nr. 2, og det foreslåede stk. 3 – er grundlag for i lovteksten nærmere at præcisere anvendelsesområdet for anonym vidneførsel.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3 og 4.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

For så vidt angår spørgsmålet om at føre såkaldte ikke tilfældige vidner anonymt henvises der endvidere til Justitsministeriets bemærkninger til Landsforeningen af Forsvarsadvokaters høringssvar i den kommenterede høringsoversigt, som blev sendt til Folketingets Retsudvalg den 26. januar 2011 (L 124 – bilag 1).

For så vidt angår spørgsmålet om, hvornår retten tager stilling til spørgsmålet om anonym vidneførsel, bemærkes, at retten kan træffe afgørelse om vidneanonymitet forud for hovedforhandlingen, jf. pkt. 2.2.1.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Vedrørende retsbygningernes indretning henvises til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 2 vedrørende lovforslaget samt til Justitsministeriets bemærkninger til Den Danske Dommerforenings høringssvar i den kommenterede høringsoversigt.